

Bir Erdogan galdy, birem Putin

Category: Kitapcy, Nukdaýazar, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Bir Erdogan galdy, birem Putin BIR ERDOGAN GALDY, BIREM PUTIN

Siriýada esasy üstünlik gazananyň Ysrayýldygyny ýanjan rus lideri Günbatara täsin «raketa atyşmagy» teklip etdi

Näme diýipdi prezident Erdogan Gaziantepdäki «Yaşlar bilen duşuşyk» geleşiginde: «Dünýäde liderleriň arasynda iki bolup galdyk. Häzir biri men, biri-de Wladimir Putin. Muny özümiň bolandygy üçin aýdamok, bolan zady aýdýaryn. 22 ýyllap bu pukaranyň işlän möhleti bar. Hem şonçarak-da ýoldaş Putiniňki bar. Galanlarynyň hemmesiniň yzyny ýel süpürdi».

Bu «taryhy aýyklamadan» soň «T24»-de alyp barýan hepdilik «Demirgazyk maglumatnamasy» videoprogrammamda aýdanlarymy şu ýerdenem tekrarlaýyn.

Erdogan käbir dostlarynyň göwnüne degen bolmagy-da mümkün. Uzak wagtlap häkimiyetde oturybam “yzyny ýel süpürmedik» başgalar-da bar.

Meselem, Ylham Alyýew Azerbaýjanda 2003-njj ýyldan bări otyr. Erdoganýň gowy görüşýän belarus lideri Lukašenko otuz ýyl bări häkimiýetde. Täjigistanda otuz iki ýyl bări Emomali Rahmon kürsüsini hiç kime bermän gelýär.

Elbetde, olardan has bek oturanlaram bar. Ekwator Gwineýasynda Teodoro Obiang Nguema 81 ýaşynda we häzirem «mähek daşy» ýaly 44 ýyllap otyr. Kamerunda Paul Bianyň 41 ýyllap “yzyny ýel süpürmedi...»

Erdogan uzak wagtlap häkimiýetde galmagy başaran (elbetde diňe şol nukdaýnazardan däl, ajaýyp ýolbaşçylyk ukyplary taýdanam) özi bilen Putini iň ýokarky orna goýmak bilen, ABŞ-da köp bolanda iki möhlete saýlanyp bilyän liderlere-de ýokardan seredýärdi.

Hany, nirde indi öñki liderler!

Putiniň öñňin dört ýarym sagat dowam eden ýyllyk metbugat ýygnanyakynyň bir bölümünde Erdoganýň sözlerini gülümsiräp ýatladym.

Russiýanyň prezidenti-de hamana öñki liderleriň arasynda özi bilen deň deprenişip bilmeyän hiç kim galmandygyny aýtjak bolýan ýaly geçmişisiň gatlarynda galan käbirlerini öwýärdi: Germaniýaly Gelmut Kol, fransiýaly Žak Şirak, italiýaly Silvio Berlusconi!

Wah, nirde ol günler, nirde galdy şol liderler!..

Hä, birem Germaniýanyň gowy görýän öñki kanslerini agzady: Gerhard Şrýoder...

Täsin ýeri, Şrýoder Erdoganýň kalbynda-da aýratyn orny bardy: «*Gowy görýän ýene bir liderim Şrýoderdi. Şrýoderiň bize bolan hormaty juda üýtgeşikde. Oraza aýynda meselem meniň oturan stolumda piwo içmezdi. Solar ýaly sylagly adamdy*».

Hiç kim ýalňış düşünmesin, ýöne şu ýerde Putiniň Erdoganaga garanda ýakynlygyny has gowy görkezen dostdugyny aýtmasam bolmaýar. 2005-nji ýylyň 22-nji noýabrynda wezipesinden aýrylan Şrýoderi 2005-njj ýylyň 9-njy dekabrynda ýokary aýlyk bilen «Gazprom» belledi.

• **Siriýada üstün çykan Ysraýyl**

Rus lideri metbugat ýygnagynda bir döwür Erdogan bilen yzygiderli aragatnaşykda bolandygyny we Türkiýäniň Siriýada öz howpsuzlygyny ýola goýmak bilen birlikde millionlarça siriýaly bosguny yzyna ugratmak üçin iş geçirrendigini aýtdy.

Şeýlelikde soñky döwürlerde Russiýada käbir syýasatçylaryň we žurnalistleriň Siriýadaky şowsuzlyk sebäpli Ankara bildiren berk tankydy belliklerinden tapawutly pikirleri orta atdy.

Putin Esadyň agdarylmagy bilen soñlanan wakalary «asla Russiýanyň ýeňlişi hasaplamaýandygyny», gaýtam «Moskwanyň Siriýanyň terror mesgenine öwrülmeginiň öňünü alandygyny» aýdyp, birnäçe commentary haýrana goýdy.

«Esad režimi bilen (Putinden «Esad režimi» sözünü ilkinji gezek eşitdik -H.A.) uruşyan toparlar içerkى üýtgesmeleri başdan geçirýär. Ýewropa ýurtlary bilen ABŞ-nyň olar bilen aragatnaşyk açmagy ýöne ýere däl. Eger olar terrorçy bolsa, siz ol ýerde näme gözleýäňiz?»

Şeýle-de, Putiniň sözleriniň arasynda Siriýada bolup geçen wakalaryň düýp üstün çykanyň kimdigini anyk görkezmegi-de, möhümdi: «Ysraýyl»!

- **Geliň, «raketa atyşalyň»**

Uzaga çeken ýygnanyaktygynda Ukrainadaky harby hereket dowam

edýändigi üçin indi ýüzünüň gülmeýändigini we oýun etmeýändigini aýdan Putin urşuň tamamlanmagy üçin tegelek stoluň başyna oturmaga taýýardygyny tekrarlady. Emma käbir şertlerini agzap geçmeli-de ýatdan çykarmady.

Kremliniň eýelän ýerlerinden çykmak pikiriniň ýokdugyny bilýärис. Rus lideri öñňin Zelenskiniň prezidentlik möhletiniň dolandygy üçin resmi duşuşyklarda Ukraina wekilçilik edip bilmejekdigini-de sözüniň üstüne goşdy.

Meseläni belki-de soňky wagtlarda özünü iň köp begendiren orta aralykly «Oreşnik» raketasyna getirende heýjanlanýandygy duýulýardы. Şunuň ýaly raketanyň başga hiç kimde ýokdugunu ýene bir gezek nygtandan soň garaşylmadyk teklibini orta atdy: «Günbataryň howa-goranyş ulgamlary bilen «tehnologiki duele» çykyp bileris. Mysal üçin Kiýewde ýa-da başga bir ýerde obýekt saýlap alalyň. Biz «Oreşnigi» şol ýere göndereliň, Günbataram ellerindäki ähli howa-goranyş ulgamlary bilen ony urmaga synanyssyn. Urup bilmezler!»

Russiyanyň prezidentiniň döwletiniň harby-tehnologiki artykmaçlygyny mazamlamagyna, hatda muny Günbataryň içini ýakmak isleýän ýaly edip aýtmagyna düşünmez ýaly zat ýok. Yöne ol muny «Kiýewde bir obýekte gönükdirip raketa atma-urma synagy» ýaly edip orta atmagy, doğrusu uruşjaňly kompýuter oýunlaryny ýada saldy.

Hakan AKSAÝ.

@AksayHakan
aksayhakan@gmail.com

«T24» internet gazeti, 21.12.2024 ý. Publisistika